

Bruxelles, 10. srpnja 2026.
(OR. en)

10469/1/26
REV 1
PV CONS 37
TRANS 417
TELECOM 313
ENER 394
PARLNAT

NACRT ZAPISNIKA
VIJEĆE EUROPSKE UNIJE
(promet, telekomunikacije i energetika)
8. i 9. lipnja 2026.

SASTANAK U PONEDJELJAK, 8. lipnja 2026.

1. Usvajanje dnevnog reda

Vijeće je usvojilo dnevni red naveden u dokumentu 9799/26.

2. Odobrenje popisa točaka „A”

- a) **Popis točaka koje se odnose na nezakonodavne aktivnosti** 9904/26

Vijeće je usvojilo sve točke „A” iz navedenog dokumenta, uključujući sve dokumente COR i REV za pojedinačne jezike, podnesene radi donošenja. Izjave o tim točkama navedene su u Dopuni.

- b) **Popis točaka koje se odnose na zakonodavne aktivnosti** 9906/26 + COR 1
(javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8.
Ugovora o Europskoj uniji)

Vanjski poslovi

1. **Revizija Uredbe o provjeri stranih ulaganja** 9644/26 + ADD 1
Donošenje zakonodavnog akta
PE-CONS 10/26
Odobrio Coreper, dio 2., 3. 6. 2026. POLCOM

Vijeće je odobrilo stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju te je predloženi akt donesen na temelju članka 294. stavka 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pravna osnova: članak 114. i članak 207. stavak 2. UFEU-a).

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Komisije navedena je u Prilogu.

2. **Uredba o otklanjanju učinaka globalnih prekomjernih kapaciteta na Unijino tržište čelika** 9645/1/26 REV 1 +
Donošenje zakonodavnog akta
ADD 1 + ADD 2
Odobrio Coreper, dio 2., 3. 6. 2026. REV 2
PE-CONS 23/26 +
COR 1
POLCOM

Vijeće je odobrilo stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju te je predloženi akt donesen na temelju članka 294. stavka 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pravna osnova: članak 207. stavak 2. UFEU-a), pri čemu je Estonija glasovala protiv, a Portugal je bio suzdržan.

Zajedničke izjave Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije; Estonije, Latvije i Litve te Švedske, Latvije, Litve, Finske, Estonije i Danske navedene su u Prilogu.

Pravosuđe i unutarnji poslovi

3. **Direktiva o izmjeni Direktive 2012/29/EU o pravima žrtava** 9646/26 + ADD 1–2
Donošenje zakonodavnog akta PE-CONS 11/26
Odobrio Coreper, dio 2., 3. 6. 2026. JAI

Vijeće je odobrilo stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju te je predloženi akt donesen na temelju članka 294. stavka 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pravna osnova: članak 82. stavak 2. točka (c) UFEU-a), pri čemu su Malta i Slovačka bile suzdržane.

U skladu s relevantnim protokolima priloženima Ugovorima Danska nije sudjelovala u glasovanju.

Izjave Mađarske, Italije, Malte, Slovačke i Portugala navedene su u Prilogu.

PROMET

Zakonodavna vijećanja **(javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)**

Kopneni promet

3. **Uredba o čistim korporativnim vozilima** 8947/26
Izvješće o napretku

Vijeće je primilo na znanje izvješće o napretku.

Nezakonodavne aktivnosti

4.	Napori u pogledu dekarbonizacije u prometnom sektoru nakon 2030.
<i>Razmjena mišljenja</i>	9380/26 + COR 1
5.	Zaključci o Industrijskoj pomorskoj strategiji EU-a
<i>Odobrenje</i>	9700/26
+ ADD 1 REV 1
+ ADD 1 REV 1
COR 1 (en)
6.	Zaključci o Strategiji EU-a za luke
<i>Odobrenje</i>	9714/26

Razno

7.	a) Pojednostavnjenje i ubrzavanje postupaka certificiranja i odobravanja za željezničke sustave na razini EU-a kako bi se ubrzalo uvođenje ERTMS-a
<i>Informacije Grčke</i> | 9763/1/26 REV 1 |
|----|---|---|

Vijeće je primilo na znanje informacije Grčke, uz potporu Austrije, Češke, Italije, Luksemburga, Mađarske, Portugala i Rumunjske.

b)	Poticanje uvođenja Europskog sustava za upravljanje željezničkim prometom (ERTMS): stabilnost, jednostavnost i interoperabilnost na prvome mjestu
<i>Informacije Belgije</i> | 9556/26 |
|----|--|---|

Vijeće je primilo na znanje informacije Belgije, uz potporu Austrije, Češke Republike, Estonije, Luksemburga, Mađarske, Nizozemske, Portugala, Rumunjske i Švedske.

Slovačka je usmeno podržala inicijativu i zatražila da se to unese u zapisnik Vijeća.

c)	Konkurentnost europskog željezničkog prijevoza robe
<i>Informacije Austrije, Belgije, Češke, Grčke, Hrvatske, Mađarske, Portugala, Rumunjske i Slovačke</i> | 9903/1/26 REV 1 |
|----|---|---|

Vijeće je primilo na znanje informacije Austrije, Belgije, Češke, Grčke, Hrvatske, Mađarske, Portugala, Rumunjske i Slovačke.

d) Strateški pristup europskoj željezničkoj industriji

 10057/1/26 REV 1

*Informacije Austrije, Francuske, Grčke, Hrvatske, Italije,
Luksemburga, Njemačke, Poljske, Portugala i Rumunjske*

Vijeće je primilo na znanje informacije Austrije, Francuske, Grčke, Hrvatske, Italije,
Luksemburga, Njemačke, Poljske, Portugala i Rumunjske.

e) Konkurentnost željezničke industrije EU-a

 9748/1/26 REV 1

Informacije Hrvatske, Portugala i Španjolske

Vijeće je primilo na znanje informacije Hrvatske, Portugala i Španjolske.

Rumunjska je usmeno podržala inicijativu i zatražila da se to unese u zapisnik Vijeća.

**f) Predstavljanje šestog izvješća o napretku Platforme za
međunarodni željeznički prijevoz putnika (IRP)**

 9753/26

Informacije Austrije i Nizozemske

Vijeće je primilo na znanje informacije Austrije i Nizozemske.

**g) Aktualni zakonodavni prijedlozi (javno vijećanje u
skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj
uniji)**

Paket o putnicima
Informacije Komisije

  9306/26
9313/26 + ADD 1–2
9348/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Komisije.

**h) Opsežna inicijativa EU-a za prekogranične testne
platforme za autonomna vozila**
Informacije Komisije

 9848/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Komisije.

- i) **Inicijativa za čisti prometni koridor**
Informacije Komisije

 9862/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Komisije.

- j) Kriza na Bliskom istoku: koordinacija i mjere odgovora u prometnom sektoru – daljnje postupanje nakon videokonferencijskog sastanka ministara i ministrica prometa 21. travnja 2026.
Informacije predsjedništva i Komisije

- k) **Aktualni zakonodavni prijedlozi (javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)**

- i. **Uredba o vojnoj mobilnosti**

  15793/25
15794/25 + ADD 1

- ii. **Uredba o pravima putnika u zračnom prometu**

 7615/13

- iii. **Uredba o izvršenju prava putnika u Uniji**

  16284/23 +ADD 1

- iv. **Direktiva o izmjeni Direktive Vijeća 96/53/EZ o utvrđivanju najvećih dopuštenih dimenzija i najveće dopuštene mase za određena cestovna vozila**

  11722/23 + ADD 1

- v. **Direktiva o izmjeni Direktive 1999/62/EZ (o eurovinjeti)**

  13259/25 + ADD 1

Informacije predsjedništva

Vijeće je primilo na znanje informacije predsjedništva.

- l) **Aktualna studija o ukidanju pomicanja sata uvjetovanog izmjenom godišnjih razdoblja**
Informacije Komisije

 10045/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Komisije.

- m) **Aktualni zakonodavni prijedlozi (javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)**

**Poziv na nastavak rasprava o prijedlogu revizije
Direktive o kombiniranom prijevozu
Informacije Malte**

  9877/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Malte.

- n) **Putnici neprihvatljivog ponašanja: dijeljenje popisa
osoba sa zabranom leta među zračnim prijevoznicima
Informacije Nizozemske**

 10063/1/26 REV 1

Vijeće je primilo na znanje informacije Nizozemske, uz potporu Estonije, Mađarske i Poljske.

- o) **Prijetnje dronova za civilnu prometnu infrastrukturu i
operacije
Informacije Estonije, Latvije, Litve, Poljske i Rumunjske**

 10191/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Estonije, Latvije, Litve, Poljske i Rumunjske.

- p) **Objava evaluacijskog izvješća Komisije o ETS-u u
zračnom prometu
Informacije Francuske, Češke, Finske, Grčke,
Luksemburga i Poljske**

 10169/26

Vijeće je primilo na znanje informacije Francuske, Češke, Finske, Grčke, Luksemburga i Poljske.

- q) **Program rada predstojećeg predsjedništva
Informacije Irske**

SASTANAK U UTORAK, 9. lipnja 2026.

TELEKOMUNIKACIJE

Zakonodavna vijećanja

(javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)

8. **Uredba o uspostavi europskih poslovnih lisnica** 9684/26 + ADD 1
Opći pristup

Vijeće je postiglo opći pristup o Uredbi o uspostavi europskih poslovnih lisnica kako je naveden u dokumentu 10346/26 + ADD 1.

Njemačka i Španjolska dale su izjave kako su navedene u Prilogu.

Austrija, Estonija, Malta, Poljska i Slovenija podnijele su zajedničku izjavu, kako je navedena u Prilogu.

9. **Uredba o digitalnim mrežama (Akt o digitalnim mrežama)** 9685/26
Izvješće o napretku

Vijeće je primilo na znanje izvješće o napretku.

10. **Paket o kibernetičkoj sigurnosti** 9399/26

a) **Akt o kibernetičkoj sigurnosti 2**

b) **Direktiva o izmjeni Direktive (EU) 2022/2555 radi uvođenja mjera pojednostavnjenja i usklađivanja s Aktom o kibernetičkoj sigurnosti 2**

Izvješće o napretku

Vijeće je primilo na znanje izvješće o napretku.

Nezakonodavne aktivnosti

11. Jačanje suradnje EU-a i ITU-a za uključivu, sigurnu i održivu digitalnu transformaciju¹ 9254/26
Razmjena mišljenja
12. Tehnološka suverenost europskih javnih uprava 9253/26
Razmjena mišljenja

¹ U prisutnosti glavne tajnice Međunarodne telekomunikacijske unije (ITU).

Razno

13. a) **Aktualni zakonodavni prijedlozi (javno vijećanje u skladu s člankom 16. stavkom 8. Ugovora o Europskoj uniji)** 11C
- i. **Skupni digitalni paket** 9247/26
15708/25
15698/25
- ii. **Europski fond za konkurentnost (poglavlje VI. o potpori digitalnom vodstvu)** 11770/1/25 REV 1
Informacije predsjedništva

Vijeće je primilo na znanje informacije predsjedništva.

- b) **Međunarodna digitalna strategija za Europsku uniju: pregled stanja nakon godinu dana** 21 9880/26
Informacije Komisije

Vijeće je primilo na znanje informacije Komisije.

- c) **Ishod ministarskog sastanka skupine D9+ (Luxembourg, 8. lipnja 2026.)** 21 9881/26
Informacije Luksemburga

Vijeće je primilo na znanje informacije Luksemburga.

- d) **Zaštita maloljetnika na internetu: glavni zaključci s neformalnog sastanka ministara i ministrica nadležnih za telekomunikacije (Nikozija, 29. i 30. travnja 2026.)** 21 9910/26 + COR 1
Informacije predsjedništva

Vijeće je primilo na znanje informacije predsjedništva.

- e) **Program rada predstojećeg predsjedništva**
Informacije Irske

-
- 1** Prvo čitanje
- C** Točka koja se temelji na prijedlogu Komisije
- 21** Javna rasprava koju je predložilo predsjedništvo (članak 8. stavak 2. Poslovnika Vijeća).

IZJAVE UZ ZAKONODAVNE TOČKE „B” NAVEDENE U DOK. 9799/26

Uz točku 8. s **Uredba o uspostavi europskih poslovnih lisnica**
popisa točaka „B”: *Opći pristup*

IZJAVA NJEMAČKE

Njemačka izričito pozdravlja i podupire cilj predložene uredbe da se dodatno unaprijedi jedinstveno digitalno tržište i na održiv način poveća konkurentnost Europe. Kompromisni tekst koji je predstavilo predsjedništvo Vijeća, a koji Njemačka podupire, trebalo bi doraditi tijekom daljnjeg zakonodavnog postupka kako bi se osigurala željena razina ambicije za široko upotrebljivu europsku poslovnu lisnicu i poštovanje načela pravne sigurnosti. Za Njemačku su sljedeće točke od središnje važnosti i o njima se mora raspravljati u okviru trijaloga:

1. Ključno je osigurati da pružatelji lisnice ispunjavaju sigurnosne zahtjeve javnih aplikacija s višim sigurnosnim standardima. U tu svrhu smatramo da je potrebno uspostaviti jedinstvene, obvezujuće minimalne zahtjeve koji bi se mogli regulirati u provedbenim aktima za članke 7. i 11. Ne čini se realno očekivati da će pružatelji lisnice biti jedini odgovorni za razmatranje svih zahtjeva specifičnih za sektor u okviru procjena rizika koje su dužni provoditi. Umjesto toga, tu bi zadaću trebala preuzeti Komisija u suradnji s državama članicama. Jasnim minimalnim sigurnosnim zahtjevima uspostavila bi se jedinstvena osnova na razini EU-a, pružateljima aplikacija ponudile bi se pouzdane referentne vrijednosti za provjeru razine sigurnosti lisnica, a nadzornim tijelima pružili jasni kriteriji za evaluaciju samoprocjena pružatelja lisnice.

2. Postoji konsenzus u vezi s tumačenjem, koje su potvrdili ciparsko predsjedništvo i Europska komisija, da se načelom istovrijednosti osnovne funkcionalnosti na temelju članka 5. stavka 1. tehnički izjednačavaju s njihovim ručnim ili fizičkim ekvivalentima.

Stoga kvalificiranu uslugu povjerenja na temelju članka 3. točke 17. Uredbe (EU) 910/2014 treba tumačiti kao „proizišlu radnju” koja je rezultat upotrebe osnovnih funkcionalnosti, kao što je kvalificirani elektronički potpis koji zamjenjuje vlastoručni potpis, koja ima iste pravne učinke kao da je radnja „zakonito provedena osobno, u papirnatom obliku ili bilo kojim drugim sredstvima ili postupcima koji bi se smatrali sukladnima s mjerodavnim pravnim, administrativnim ili postupovnim zahtjevima”.

Obvezni nacionalni postupovni zahtjevi, neophodni zahtjevi u pogledu nazočnosti, mehanizmi suverene preventivne kontrole i obveze pružanja savjeta, uputa i provjere (npr. u pogledu pravne i poslovne sposobnosti i razumijevanja) ostaju nepromijenjeni u svojoj zaštitnoj funkciji, u skladu s uvodnom izjavom 6.

U tom kontekstu Njemačka smatra da je potrebno suziti široku formulaciju članka 4. Načelom pravne sigurnosti zahtijeva se da pravila budu precizna, jasna i transparentna kako bi pojedinci mogli razumjeti svoja prava i obveze. Kako bi se izbjegla pravna rascjepkanost i kontinuirani sporovi o tumačenju pred europskim i nacionalnim sudovima, suzakonodavci se pozivaju da uključe navedeno tumačenje u normativni tekst Uredbe, primjerice ograničavanjem formulacije na zamjenu odgovarajućeg „istovrijednog” djelovanja.

IZJAVA ŠPANJOLSKE

Španjolska ponovno potvrđuje svoju snažnu predanost digitalnoj transformaciji europskog jedinstvenog tržišta i smanjenju administrativnog opterećenja za poduzeća. Unatoč rezervama navedenima u nastavku, Španjolska ipak u konstruktivnom duhu podupire opći pristup Uredbi o europskim poslovnim lisnicama i uvjerena je da je zajednički korak naprijed ključan za ciljeve povećanja konkurentnosti i pojednostavnjenja utvrđene u izvješćima Enrica Lette i Marija Draghija.

Španjolska pozdravlja znatan napredak postignut tijekom pregovora i uvažava napore predsjedništva da odgovori na zabrinutost država članica. Španjolska posebno prima na znanje zaštitne mjere uvedene u uvodnim izjavama i članku 4. u pogledu odnosa između europskih poslovnih lisnica i postojećih nacionalnih digitalnih infrastruktura te ih smatra smislenim korakom u pravom smjeru.

Međutim, Španjolska i dalje izražava znatnu zabrinutost u pogledu članka 16. stavka 1. Kako je trenutačno sastavljena, Uredba bi se mogla tumačiti na način da se njome gospodarskim subjektima omogućuje dostavljanje dokumenata ili podataka javnim upravama putem europskih poslovnih lisnica čak i kad su namjenska digitalna sučelja, kao što su specijalizirani portali, strukturirani internetski obrasci ili internetske usluge specifične za sektor, već uspostavljena i zakonski propisana nacionalnim pravom ili pravom Unije. Ta sučelja često uključuju pravila validacije podataka, poslovnu logiku i složene integracije sustava koje se ne mogu jednostavno zaobići. Španjolska i druge države članice znatno su uložile u takve infrastrukture u područjima kao što su porezna uprava, socijalna sigurnost i registracija poduzeća. Stavljanje tih sustava u pravnu nesigurnost ne bi samo dovelo u pitanje dobro funkcioniranje javnih usluga, već bi u konačnici naštetilo samim poduzećima kojima se Uredbom nastoji pomoći: poduzeća koja se danas oslanjaju na predvidljive, integrirane digitalne kanale bila bi izložena riziku od nedosljedne provedbe u državama članicama i operativnom opterećenju zbog snalaženja u paralelnim komunikacijskim kanalima s javnim upravama. Španjolska smatra da je ključno da se ne dovede u pitanje daljnja upotreba tih sučelja.

Španjolska izražava žaljenje i zbog toga što člankom 2. stavkom 2. nisu izričito obuhvaćeni postojeći zakonski propisani sustavi i postupci kojima se uređuje razmjena dokumenata i podataka između nadležnih tijela i gospodarskih subjekata (B2G). Postojeća odredba u kojoj se navodi da se postojeći sustavi i postupci ne dovode u pitanje ograničena je na razmjene među nadležnim tijelima (G2G), čime se ostavlja prostor za pravnu nesigurnost koja bi mogla utjecati na uvriježene nacionalne digitalne kanale. Španjolska napominje da to i kod nekoliko drugih delegacija izaziva zabrinutost i smatra da bi se ciljanom izmjenom te odredbe znatno ojačao tekst. Nadalje, Španjolska smatra da je važno da isključenje pravosuđa iz područja primjene ove Uredbe dobije punu normativnu snagu odredbom u operativnom dijelu teksta, umjesto da se oslanja isključivo na formulaciju iz uvodne izjave, koja nema obvezujući pravni učinak.

Španjolska se pouzdaje u to da će se provedbeni akti predviđeni člankom 4. izraditi u bliskoj suradnji s državama članicama i da će pružiti smislenu priliku za rješavanje tehničkih i operativnih pitanja koja su i dalje otvorena. Španjolska je spremna aktivno i konstruktivno sudjelovati u tom procesu kako bi se osiguralo da europska poslovna lisnica istinski dopunjuje, a ne narušava, postojeću digitalnu infrastrukturu na koju se oslanjaju poduzeća i uprave diljem Europe.

ZAJEDNIČKA IZJAVA AUSTRIJE, ESTONIJE, MALTE, POLJSKE I SLOVENIJE

Snažno podupiremo ciljeve europske poslovne lisnice, posebno digitalizaciju jedinstvenog tržišta i smanjenje nepotrebnog administrativnog opterećenja za gospodarske subjekte. Istodobno **bismo željeli istaknuti nekoliko važnih pitanja koja bi se trebala na odgovarajući način uzeti u obzir u okviru europskih poslovnih lisnica:**

- Uredbom bi se trebalo jasno osigurati da se europskom poslovnom lisnicom ne udvostručuju postojeća nacionalna digitalna rješenja i digitalna rješenja Unije te da ih se ne zamijeni niti ugrozi. Dobro uspostavljeni sustavi za razmjenu podataka i dokumenata, uključujući one koji se upotrebljavaju za operacije između nadležnih tijela i gospodarskih subjekata, trebali bi ostati u potpunosti upotrebljivi.
- Provedba funkcionalnosti europskih poslovnih lisnica trebala bi se voditi jasnim dokazom dodane vrijednosti i trebala bi se primjenjivati samo prema potrebi, uzimajući u obzir raznolikost, složenost i posebne zahtjeve administrativnih postupaka u državama članicama.
- Postojeći pravni zahtjevi, infrastrukture i tehnički sustavi, uključujući digitalna rješenja specifična za sektor koja su već u upotrebi, trebali bi se i dalje poštovati i biti potpuno operativni.
- Europska poslovna lisnica ne bi smjela uzrokovati nerazmjerna administrativna ili financijska opterećenja, posebno za MSP-ove i javne uprave. Njezina upotreba trebala bi donijeti jasne koristi i u praksi ne bi trebala dovesti do oslanjanja na posredničke usluge ako već postoje učinkovite javne digitalne usluge.
- Naposljetku, interoperabilnost, jasni tehnički standardi i bliska suradnja s državama članicama u pripremi provedbenih akata bit će ključni za osiguravanje neometane i praktične provedbe europske poslovne lisnice.

Uravnoteženo i izvedivo rješenje trebalo bi donijeti konkretne koristi poduzećima uz poštovanje postojećih nacionalnih i europskih digitalnih ekosustava.

Uz točku 1. s **Revizija Uredbe o provjeri stranih ulaganja**
popisa točaka „A”: *Donošenje zakonodavnog akta*

ZAJEDNIČKA IZJAVA EUROPSKOG PARLAMENTA I KOMISIJE
o potrebi za daljnjim djelovanjem u području stranih ulaganja i gospodarske sigurnosti

Europski parlament i Komisija slažu se da Unija treba ostati privlačno mjesto za poslovanje i osigurati da strana ulaganja, posebno u strateškim sektorima, doprinose gospodarskom rastu i konkurentnosti. Međutim, te dvije institucije priznaju da bi određena ulaganja mogla stvoriti strateške ovisnosti i ugroziti otpornost unutarnjeg tržišta. Ta kretanja mogla bi oslabiti gospodarsku sigurnost Unije i ugroziti njezinu tehnološku prednost, gospodarsku otpornost i sposobnost otvaranja radnih mjesta. U tom kontekstu te dvije institucije smatraju da je prioritet procijeniti i poduzeti potrebne daljnje mjere na razini Unije kako bi se uklonili takvi rizici i zaštitila gospodarska sigurnost Unije kako bi se osiguralo da strana ulaganja u Uniji ne povećaju strateške ovisnosti ili tehnološke nedostatke. Komisija namjerava pokrenuti inicijativu za utvrđivanje ciljanih uvjeta za dolazna strana ulaganja u pažljivo utvrđenim strateškim sektorima, u skladu s međunarodnim obvezama Unije, u cilju poticanja konkurentnosti industrije Unije i uklanjanja prethodno navedenih rizika. Europski parlament prepoznaje tu predanost i spreman je u potpunosti ispuniti svoju ulogu suzakonodavca i pravodobno razmotriti svaki takav prijedlog.

ZAJEDNIČKA IZJAVA EUROPSKOG PARLAMENTA, VIJEĆA I KOMISIJE o uvozu
proizvoda od čelika iz Rusije

Od početka rata Unija i njezine države članice poduzele su dosad nezabilježene mjere kako bi smanjile ekonomsku ovisnost o Rusiji i osigurale da Unija svojim gospodarskim djelatnostima ne pomaže Rusiji u njezinim ratnim naporima.

Te su mjere dovele do znatnog smanjenja trgovinskih tokova u širokom rasponu sektora, uključujući čelik, ubrzale odvajanje i doprinijele otpornosti Unije te istodobno pokazale sposobnost Unije da djeluje ujedinjeno i odlučno kad su njezine vrijednosti i strateški interesi dovedeni u pitanje.

Isto tako, Unija mora i dalje pažljivo pratiti ona područja u kojima i dalje postoji ovisnost, posebno kad je riječ o određenim proizvodima od čelika čiji uvoz još nije u potpunosti zabranjen.

Naime, u sektoru čelika i dalje je dopušten ograničen uvoz određenih proizvoda iz Rusije do 30. rujna 2028., u skladu s prijelaznim aranžmanima utvrđenima u relevantnim mjerama ograničavanja koje je donijelo Vijeće¹. Kako bi se osigurala postupna i stabilna diversifikacija, taj je uvoz ograničen kvotama, a količine se smanjuju svake godine.

Imajući u vidu institucijski okvir koji se primjenjuje na mjere ograničavanja, Europski parlament, Vijeće i Komisija ističu da su relevantne mjere ograničavanja koje je donijelo Vijeće početni korak prema potpunom ukidanju preostalog uvoza ruskih proizvoda od čelika, posebno čeličnih ploča, do 30. rujna 2028.

¹. **Odluka Vijeća 2014/512/ZVSP od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini i Uredba Vijeća (EU) br. 833/2014 od 31. srpnja 2014. o mjerama ograničavanja s obzirom na djelovanje Rusije kojima se destabilizira stanje u Ukrajini.**

ZAJEDNIČKA IZJAVA ESTONIJE, LATVIJE I LITVE

Estonija, Latvija i Litva željele bi izraziti zabrinutost zbog činjenice da interesi zemalja kandidatkinja za pristupanje EU-u koje su suočene s izvanrednom i neposrednom sigurnosnom situacijom, kao što je Ukrajina, nisu u dovoljnoj mjeri uzeti u obzir u navedenoj uredbi. Ukrajina je trebala biti izuzeta iz područja primjene te uredbe, u skladu s postojećom zaštitnom mjerom za čelik kako je utvrđena u Uredbi (EU) 2025/1153, kojom se suspendiraju određene odredbe u pogledu uvoza iz Ukrajine. Važno je da se stanje u Ukrajini na odgovarajući način uzme u obzir pri dodjeli kvota za pojedine zemlje, i u aktualnom i u budućem postupku revizije relevantne uredbe.

Za Ukrajinu je industrija željeza i čelika i dalje znatan izvor prihoda, a očuvanje pristupa tržištima EU-a pomaže u podupiranju ukrajinske industrijske baze za vrijeme općeg rata. Rat je nanio ogromnu štetu ukrajinskom gospodarstvu: uništena su, oštećena ili okupirana brojna postrojenja za proizvodnju čelika, no unatoč tome taj je sektor i dalje iznimno važan kako bi se održala gospodarska aktivnost, očuvala radna mjesta te osiguralo da Ukrajina zadrži kapacitete za obnovu i potpunu integraciju u europsko gospodarstvo u budućnosti. Podupiranjem Ukrajine u sadašnjem trenutku EU ne samo da pomaže zaštititi njezinu sposobnost isporuke robe, već i doprinosi obnovi njezine infrastrukture, održavanju radnih mjesta i sprečavanju masovnoga gospodarskog kolapsa ili masovnog raseljavanja.

Kad je 2022. uvedeno prvo izuzeće, cilj je bio pružiti neophodnu pomoć vrlo oslabljenom gospodarstvu: u ratnim se uvjetima ukrajinsko gospodarstvo suočilo s dramatičnim padom te je bio onemogućen izvoz uobičajenim rutama. EU je u lipnju 2025. produljio suspenziju zaštitnih mjera za ukrajinski čelik i željezo za još tri godine, što svjedoči o potrebi za kontinuiranom potporom.

Bliža integracija Ukrajine u unutarnje tržište EU-a, čak i putem povlaštenih aranžmana, u dugoročnom je strateškom interesu Unije. Na taj se način jačaju gospodarske veze, dodatno učvršćuje položaj Ukrajine u europskim trgovinskim mrežama i lancima opskrbe te se smanjuje njezina ovisnost o tržištima izvan EU-a. To izravno podupire europske napore za stabilnost i obnovu te dugoročnu političku, gospodarsku i sigurnosnu integraciju Ukrajine u EU.

Odobranje povlastica Ukrajini, a osobito suspenzija carina i zaštitnih mjera za uvoz ključnih proizvoda kao što je čelik, nije samo znak dobre volje, već i strateški utemeljena gospodarska odluka za EU u aktualnom geopolitičkom kontekstu. Na taj se način pomaže održati ukrajinsko gospodarstvo funkcionalnim za vrijeme rata, poduprijeti ključne industrijske kapacitete, poticati cjelovitiju gospodarsku integraciju, olakšati obnovu te se šalje snažna i jasna politička poruka o europskoj potpori i solidarnosti.

ZAJEDNIČKA IZJAVA DANSKE, ESTONIJE, FINSKE, LATVIJE, LITVE I ŠVEDSKE

Industrija čelika važna je za Europu. Riječ je o bitnoj sastavnici ključnih lanaca vrijednosti i otpornosti Unije. Stoga je ključno uspostaviti uvjete u kojima će europska industrija čelika i dalje biti konkurentna, osobito s obzirom na izazove koje predstavljaju globalni prekomjerni kapaciteti.

Pritom je važno osigurati da dotična uredba neopravdano ne utječe na konkurentnost industrija korisnica niže u lancu. Kad je riječ o uvažavanju interesa industrija proizvodnje i industrija korisnica niže u lancu, prijedlog je preoblikovan tako da je uspostavljena veća ravnoteža, iako bi bilo poželjno da su poduzeti daljnji koraci u tom smjeru. I dalje je od presudne važnosti da se u provedbi mjere, kao i u budućim preispitivanjima, nastavi voditi računa o važnosti postizanja te ravnoteže na temelju dokaza.

Nažalost, mjera će usto negativno utjecati na naše partnere u slobodnoj trgovini. Stoga je iznimno bitan konstruktivni angažman usmjeren na postizanje obostrano prihvatljivih rješenja. Važno je da se pri dodjeli kvota za pojedine zemlje na odgovarajući način u obzir uzme stanje u Ukrajini. Pozdravljamo Zajedničku izjavu o uvozu proizvoda od čelika iz Rusije i ističemo da važno zajamčiti da se njezini ciljevi ispune.

Uz točku 3. s **Direktiva o izmjeni Direktive 2012/29/EU o pravima žrtava**
popisa točaka „A”: *Donošenje zakonodavnog akta*

IZJAVA MAĐARSKE

Mađarska pripisuje temeljnu važnost jasnoj podjeli nadležnosti između Europske unije i država članica kako je utvrđeno u Ugovorima. Načelo dodjeljivanja, kako je utvrđeno u članku 5. UFEU-a, i dalje je temelj pravnog poretka EU-a i mora se u potpunosti poštovati u zakonodavnim i u nezakonodavnim aktima. Mađarska ističe da se ništa u ovoj Direktivi ne može tumačiti kao uspostava presedana koji utječe na raspodjelu nadležnosti između Unije i njezinih država članica izvan onoga što je Europskoj uniji dodijeljeno Ugovorima niti se njome može prejudicirati ocjena ima li Unija nadležnost za djelovanje u određenom području. Raspodjela nadležnosti uvijek se mora utvrditi isključivo na temelju Ugovorâ. Svako tumačenje ove Direktive koje bi upućivalo na proširenje nadležnosti Unije izvan onoga što su države članice dodijelile Ugovorima bilo bi neprihvatljivo.

Podsjećamo na to da Mađarska prepoznaje i promiče ravnopravnost žena i muškaraca u skladu s Temeljnim zakonom Mađarske te primarnim pravom, načelima i vrijednostima Europske unije, kao i obvezama i načelima koji proizlaze iz međunarodnog prava. Ravnopravnost žena i muškaraca sadržana je kao temeljna vrijednost u Ugovorima Europske unije i u Povelji Europske unije o temeljnim pravima kao temeljna vrijednost i pravo. Nadalje, u člancima 10. i 19. UFEU-a, kao i u članku 21. Povelje, „spol” se, među ostalim, navodi kao zasebna osnova diskriminacije, koja je zabranjena. U skladu s time, kao i s nacionalnim zakonodavstvom, Mađarska pojam „rod” u ovoj Direktivi tumači kao upućivanje na „spol”.

IZJAVA ITALIJE

Pitanja koja se odnose na „status i pravnu sposobnost fizičkih osoba” pod isključivom su nadležnošću država članica te, sukladno tome, Europskoj uniji nije dodijeljena zakonodavna nadležnost u tom području (čl. 5. UFEU-a). Iz toga slijedi da je pojam „rod” osoba u isključivoj nadležnosti Italije: EU ga ne može ni definirati ni regulirati. Stoga će se pojam „gender identity” (rodni identitet) tumačiti u skladu s nacionalnim pravom, koje razlikuje rod na temelju biološkog spola (muškog ili ženskog) i u skladu s time regulira povezano pravo na identitet.

Iz istih razloga, pojam „intersectional discrimination” (intersekcijaska diskriminacija) tumačit će se, u skladu s nacionalnim pravom, kao „višestruka diskriminacija”.

Italija u svojem pravnom sustavu priznaje mogućnost da žene pristupe prekidu trudnoće. Predmet današnje izjave stoga nije pitanje „suštine”, već „metode”. To je pitanje u isključivoj nadležnosti država članica. Stoga, s obzirom na to da Unija nema nadležnost u tom području i da za to ne postoji pravna osnova, Italija izražava žaljenje zbog toga što je takvo upućivanje uključeno u zakonodavni akt Unije.

IZJAVA MALTE

Malta pozdravlja sve napore kojima se dodatno jačaju prava žrtava. U tom pogledu Malta općenito pozdravlja kompromisni paket. Međutim, Malta zadržava prigovor na upućivanje na pobačaj u uvodnim izjavama.

Upućivanjem na pobačaj potkopava se nacionalna nadležnost država članica u pogledu zdravstvene skrbi i njihovih nacionalnih zdravstvenih sustava te takvo zadiranje predstavlja kršenje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Osim toga, suzakonodavci nisu postigli dogovor o operativnim odredbama u kojima se detaljno navodi specifična skrb za žrtve seksualnog nasilja, među kojima je pobačaj.

Svrha je uvodnih izjava sažeto obrazložiti glavne odredbe normativnog dijela². Upućivanje u uvodnoj izjavi stoga bi trebalo služiti kao dopuna i osnova za tumačenje relevantne odredbe o pristupu seksualnim i reproduktivnim pravima.

Institucije u uvodnim izjavama moraju dokazati da su djelovale u granicama svojih nadležnosti, da ciljeve predloženog djelovanja ne mogu dostatno ostvariti države članice i da djelovanje Unije ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora. Uvodne izjave stoga su ključne za valjanost akta. Sud EU-a to dosljedno potvrđuje. Dotična uvodna izjava stoga ne ispunjava odredbe iz članka 296. UFEU-a.

To bi moglo dovesti do uspostave presedana u smislu da bi Komisija ocjenjivala kako države članice provode relevantne nacionalne pravne odredbe, na temelju kojih se pravo na pobačaj u njima čini pravno dostupnim.

Malta će se stoga suzdržati od glasovanja unatoč tome što je u potpunosti isključena iz obveze prenošenja i provedbe zakonodavstva EU-a o pobačaju na temelju Protokola br. 7 uz Akt o uvjetima pristupanja Republike Malte³.

² Smjernica 10. Zajedničkog praktičnog vodiča Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjenog osobama koje sudjeluju u izradi zakonodavstva Europske unije.

³ https://eur-lex.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_7/sign/eng

IZJAVA SLOVAČKE

Slovačka Republika prima na znanje konačni kompromisni tekst Direktive o izmjeni Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela.

Slovačka Republika i dalje je u potpunosti predana jačanju prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela te borbi protiv svih oblika nasilja i diskriminacije. U tom pogledu Slovačka Republika želi podsjetiti na svoje stajalište o uključivanju pojma *gender identity* (rodni identitet) u članke 22. i 23. Direktive.

Člankom 12. Ustava Slovačke Republike zabranjuje se diskriminacija i jamče jednaka prava svim osobama. Slovačka Republika predana je zaštiti svih žrtava bez diskriminacije te ne smatra da je nužno izdvojiti ili zasebno istaknuti koncept *gender identity* (rodni identitet) jer se zaštita koja se pruža na temelju Direktive jednako primjenjuje na sve žrtve.

Nadalje, Slovačka Republika podsjeća da se, na temelju članka 52.a Ustava Slovačke Republike (Ustavni akt br. 255/2025 zb.), slovačkim ustavnim okvirom priznaje biološki određen spol muškarca i žene. Slijedom ustavnih izmjena donesenih 2025. slovački pravni poredak priznaje objektivnu biološku stvarnost kao jedini odlučujući čimbenik za pravnu kategorizaciju na državnoj razini. Slovačka Republika podsjeća da se Direktivom ne utvrđuje autonomna definicija tog koncepta u okviru prava EU-a i da njezina provedba ostaje u nadležnosti država članica. Tumačenje i primjena pojma *gender identity* (rodni identitet) stoga će se provoditi u skladu s ustavnim poretkom i nacionalnim zakonodavstvom Slovačke Republike.

Osim toga, kad je riječ o uvodnoj izjavi 13. i upućivanju na spolnu i reproduktivnu zdravstvenu skrb, Slovačka Republika podsjeća da Europska unija nema opću nadležnost u području zdravstvene politike. U skladu s člankom 168. stavkom 7. UFEU-a, utvrđivanje zdravstvene politike te organizacija i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite ostaju u nadležnosti država članica.

Slovačka Republika stoga smatra da se relevantnim odredbama Direktive u potpunosti poštuju nadležnosti država članica i da se njima ne stvaraju nove obveze osim onih predviđenih Ugovorima i nacionalnim ustavnim okvirima. S obzirom na navedeno Slovačka Republika suzdržat će se od glasovanja, no istodobno ostati predana zaštiti prava žrtava.

IZJAVA PORTUGALA

Portugal pozdravlja sve napore kojima se dodatno jačaju prava žrtava. U tom pogledu Portugal općenito pozdravlja kompromisni paket.

Međutim, Portugal zadržava prigovor na upućivanje na pobačaj u uvodnim izjavama. Takvim upućivanjem potkopava se nacionalna nadležnost država članica te ono predstavlja zadiranje koje je u suprotnosti s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Osim toga, suzakonodavci nisu postigli dogovor o operativnim odredbama u kojima se detaljno navodi specifična skrb za žrtve seksualnog nasilja, među kojima je pobačaj. U smjernici 10. Zajedničkog praktičnog vodiča Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije namijenjenog osobama koje sudjeluju u izradi zakonodavstva Europske unije navodi se da je „svrha [...] uvodnih izjava sažeto navesti razloge glavnih odredaba normativnog dijela, pri čemu se one ne ponavljaju niti parafraziraju”. Uvodne izjave također ne bi smjele „uključivati odredbe koje nisu normativne prirode, kao što su želje ili političke izjave”.

Uvodne izjave dio su pravnog akta u kojem institucije moraju potkrijepiti da su djelovale u okviru svojih nadležnosti, da željene ciljeve ne mogu same dostatno ostvariti države članice i da djelovanje na razini Unije ostaje ograničeno na ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Ugovora. U tom kontekstu, uključivanjem navedenog upućivanja u uvodnu izjavu 13. uspostavlja se nepoželjan i neopravdan presedan.
